

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

22 april 2009

MAATSCHAPPELIJKE BELEIDSNOTA

**WONEN EN ZORG IN VLAANDEREN IN 2020:
VISIE EN AANBEVELINGEN**

MOTIE VAN AANBEVELING

**van de dames Else De Wachter en Vera Van der Borgh, de heer Tom Dehaene,
de dames Michèle Hostekint en Dominique Guns en de heer Dirk de Kort**

TEKST AANGENOMEN DOOR DE PLENAIRE VERGADERING

Zie:

2208 (2008-2009)

- Nr. 1: Maatschappelijke beleidsnota
- Nrs. 2 en 3: Moties van aanbeveling
- Nr. 4: Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de werkzaamheden van de ad-hoccommissie Wonen en Zorg van september 2008 tot heden;
- gelet op de analyse van de toekomstige beleids-opties inzake de combinatie van wonen en zorg in Vlaanderen die door deze commissie werden gemaakt aan de hand van hoorzittingen, werkbezoeken en een visieworkshop met een veertigtal experts, georganiseerd door het Instituut voor Samenleving en Technologie;
- gelet op de maatschappelijke beleidsnota Wonen en Zorg in Vlaanderen in 2020, Visie en Aanbevelingen, die hiervan het resultaat is en als basis diende voor het debat in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 22 april 2009;
- gelet op het Vlaamse regeerakkoord 2004-2009, waarin is gesteld dat de beleidsdomeinen wonen en welzijn zowel een vorm van samenwerking als van afbakening vragen;
- overwegende dat het inzicht groeit dat mede – maar niet uitsluitend – als gevolg van de vergrijzing, de zorg voor zeer uiteenlopende segmenten van de bevolking niet losgekoppeld kan worden van een adequate woonsituatie;
- overwegende dat het woonzorgbeleid geleidelijk aan verschuift van bovenlokaal naar lokaal niveau en tegelijk gefaciliteerd wordt door wetgeving op andere niveaus;
- overwegende dat de vraag naar aanpasbare en aangepaste woningen stijgt; evenals de vraag naar zorginstellingen, assistentiewoningen en sociale woningen voor zorgbehoevenden;
- overwegende dat er behoefte is aan een goede omschrijving van de vereisten waaraan een aanpasbare of aangepaste woning moet voldoen;
- overwegende dat naast een aangepaste woonvorm, ook de directe woonomgeving en de aanwezigheid van voorzieningen beslissende factoren kunnen zijn die ervoor zorgen dat ouderen of personen met een fysieke of psychische beperking kunnen (blijven) wonen in een bepaalde wijk of buurt;
- overwegende dat mensen zolang mogelijk in hun vertrouwde omgeving willen blijven wonen, ook wanneer ze zorgbehoevend worden en goede zorg aan huis, of in een aangepaste woonformule in de nabije omgeving van hun vertrouwde buurt, wijk of dorp willen;
- overwegende dat het voorgaande veronderstelt dat elke woning gelegen moet zijn in een zone waar een bepaald niveau van basisvoorzieningen en een minimaal zorgaanbod aanwezig zijn en dat de toegankelijkheid van die voorzieningen en het zorgaanbod voor personen met een beperking gegarandeerd moeten zijn;
- overwegende dat dat impliceert dat er op het vlak van de decreetgeving op de ruimtelijke ordening essentiële garanties ingebouwd moeten worden om de aanwezigheid en de toegankelijkheid van die basisvoorzieningen en dat zorgaanbod mogelijk te maken;
- overwegende dat er op lokaal vlak een duidelijke behoefte is aan één organisatiestructuur die de lokale behoeften inzake wonen, zorg en ruimtelijke ordening kan overzien en die tegelijkertijd zorgt voor de nodige coördinatie tussen de diverse actoren op deze verschillende deelterreinen;
- overwegende dat het aan te raden is om van duurzaam wonen – met als belangrijke component aanpasbaar en aangepast bouwen en verbouwen – een onderdeel te maken van elke architectuuropleiding;
- overwegende dat de overheid aanpasbaar bouwen en verbouwen vrijblijvend kan stimuleren via een ‘prestatierapport inzake aanpasbaarheid’, waarbij de makelaar of verkoper aangeeft in welke mate een woning aanpasbaar is, bijvoorbeeld door verschuivende wanden, wachtleidingen op de benedenverdieping of toegankelijke sanitaire voorzieningen;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° om het Sociaal Huis een cruciale rol te geven en te ondersteunen bij de organisatie van het wonen van zorgbehoevenden;
 - 2° ervoor te zorgen dat burgers een beroep kunnen doen op consultants voor hun specifieke vragen over woonformules, meegroeiwonen/woningaanpassingen, domotica, premies, zorgverlening en ondersteunende diensten; deze consultants moeten kunnen worden

geraadpleegd via een interactieve website, via teleconsultatie, in een ruimte van het Sociaal Huis, in de regionale dienstencentra en/of tijdens een huisbezoek;

- 3° om op regelmatige basis convenanten af te sluiten met de bouwsector waarin deze laatste er zich toe engageert om bepaalde bepalingen inzake aanpasbaar of aangepast bouwen na te leven;
- 4° de invulling van enkele bepalingen inzake aanpasbaar of aangepast bouwen als voorwaarde te stellen voor de uitkering van een verbouwingspremie;
- 5° minimumvoorwaarden op te leggen inzake aanpasbaar bouwen van sociale huur- of koopwoningen en bij de begrotingsbesprekingen de omvang van de hiervoor vereiste financiële middelen te bepalen;
- 6° een minimumpercentage sociale woningen voor te behouden voor de huisvesting van doelgroepen met een specifieke zorgbehoefte;
- 7° aangepaste woonbegeleiding voor kwetsbare doelgroepen uit te werken waarbij de welzijnssector een duidelijke begeleidingsovereenkomst aangaat met de sociale huisvestingsmaatschappij;
- 8° het concept en de definitie van de woonzorgzone te verankeren in de regelgeving;
- 9° de gemeenten te stimuleren bij het ontwikkelen van woonzorgzones;
- 10° regelgevingsluwte te voorzien om vernieuwende projecten in de woonzorg mogelijk te maken;
- 11° financiële tegemoetkomingen uit te werken voor de ondersteuning van bepaalde woonformules;
- 12° de ontwikkeling van de sociale economie (klusjes-, boodschappen- en poetsdiensten, toezicht en onderhoud van het openbaar domein) te ondersteunen bij de uitbouw van woonzorgzones;

13° een Expertisecentrum Wonen en Zorg op te richten;

14° een Interdepartementale Beleidscel Wonen, Zorg en Ruimtelijke Ordening op te richten;

15° innoverende woonzorgprojecten mogelijk te maken;

16° de gemeenten ertoe aan te zetten om de toegankelijkheid van woonzorgzones te verhogen;

17° van het thema duurzaam wonen – met als belangrijke component aanpasbaar en aangepast bouwen en verbouwen – een onderdeel te maken van elke architectuuropleiding;

18° aanpasbaar bouwen en verbouwen vrijblijvend te stimuleren via een nieuw in te voeren optioneel ‘prestatierapport inzake aanpasbaarheid’.
